

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Gordilă Nicolae,

Judecători – Guzun Ion, Covalenco Elena, Catan Liliana și Diaconu Iurie

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Mazarenco Grigorii în numele părții vătămate Chiperi Marius, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Chiliverdi Marcel Tudor, născut la 08 iulie 1990, originar și domiciliat în mun. Chișinău, str. Deleanu, nr. 3, ap. 29.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 09.04.2015 – 08.07.2015;

2. instanța de apel: 28.07.2015 – 19.10.2015;

3. instanța de recurs: 12.01.2016 – 12.04.2016.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 08 iulie 2015, Chiliverdi Marcel a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i numită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea de la Chiliverdi Marcel în beneficiul lui Marius Chiperi suma de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest cererea a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Chiliverdi Marcel, la 14.10.2014 în jurul orelor 12:00, conducând automobilul de model „Audi A6” cu n/î C RV 188, se deplasa pe str. O. Ghibu din direcția str. N. Costin spre str. Alba Iulia mun. Chișinău. În timpul deplasării, Chiliverdi Marcel nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a ținut cont de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei, benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului, prin ce a încălcat prevederile pct. 45 alin. 1), 2) a Regulamentului Circulației /Rutiere conform căruia „Conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a)starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c)starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d)situația rutieră; 2) în cazul în care în limita vizibilității apar

obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”, și ca urmare a comis tamponarea cu cet. Chiperi Marius Vasile, care se afla în spatele autoturismului propriu de model „Wolkswaghen Passat” cu n/î CRV 549, staționat regulamentar la marginea carosabilului. În rezultatul accidentului rutier cet. Chiperi Marius, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 81/D din 23.01.2015 i-au fost cauzate leziunii corporale grave.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Ruslan Dodica în numele inculpatului Chiliverdi Marcel, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea aplicării pedepsei inculpatului Chiliverdi Marcel, prin aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 90 Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 2 ani închisoare, cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de 1 an.

În susținerea apelului, avocatul inculpatului R. Dodica a invocat următoarele:

- sentința dată în latura penală ce ține de individualizarea pedepsei aplicate și în latura civilă ce ține de mărimea daunei morale încasate, fiind ilegală și neîntemeiată, care urmează a fi casată parțial;

- instanța a ignorat prevederile art. 75 din Cod penal, în care este stipulat că la stabilirea termenului de pedeapsă și modului de executare a acesteia, la influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, instanța urma să țină cont și de condițiile de viață a familiei inculpatului;

- soluția instanței de judecată în latura civilă fiind exagerată.

3.2. Avocatul Mazarenco Grigorii în numele părții vătămate Chiperi Marius, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea acțiunii civile, cu emiterea unei hotărâri prin care aceasta să fie admisă integral.

În susținerea apelului, avocatul părții vătămate G. Mazarenco a invocat următoarele:

- hotărârea nominalizată fiind eronată în partea acțiunii civile, nefondată, lipsită de suport normativ și factual, rezultată din aprecierea subiectivă și incompletă a probelor și a legislației în vigoare, urmînd a fi casată;

- a considerat că suma de 600 000, 00 lei solicitată ca compensare a prejudiciului moral este una rezonabilă, luând în considerare temeiul apariției obligației prin imobilizarea viageră a acestuia. Astfel, avînd și celelalte organe distruse, în orice moment poate să se înrăutățească starea lor și să ducă la deces. Ca argument servesc pozele foto anexate la dosar precum și raportul de expertiză medico-legală;

- a considerat că persoana în cauză prezintă un pericol pentru societate, luînd în considerație ca este deja al 5-lea dosar penal și infracțiunile comise devin tot mai grave, astfel, solicitînd menținerea pedepsei aplicate în prima instanță;

- a menționat că la moment partea vătămată nu a beneficiat de careva compensații directe din partea inculpatului, și nici nu dispune de resurse financiare necesare pentru a urma cursul de reabilitare, fiind imobilizat;

- la stabilirea indemnizației bănești instanța de judecată trebuie să țină cont de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului. Acest criteriu va avea o aplicare

limitată în materia respectivă, deoarece neglijează regulile și principiile răspunderii delictuale. Potrivit acestui criteriu, persoana care a suportat un prejudiciu moral minim va primi o despăgubire considerabilă, dacă autorul a comis fapta cu vinovăție gravă, în timp ce altă persoană va primi o despăgubire mică, deși, a suferit un prejudiciu moral mare, dacă autorul a comis fapta cu o vinovăție mai ușoară. Astfel, statutul și mediul social din care persoana vătămată face parte, influențează prejudiciul moral suferit.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de către avocatul Mazarenco Grigorii în numele părții vătămate Chiperi Marius.

Admis parțial apelul declarat de avocatul Dodica Ruslan în interesele inculpatului și casată parțial sentința în partea stabilirii pedepsei și în această parte pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Chiliverdi Marcel Tudor a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i numită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoarea a fost suspendată pe un termen de probă de 3 ani.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis că, instanța de fond a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite de Chiliverdi Marcel încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Vinovăția inculpatului M. Chiliverdi în comiterea faptei infracționale imputate, și-a găsit deplină confirmare în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, inclusiv și prin materialele dosarului penal în cauză elucidate, care au fost analizate și verificate în instanța de apel și anume:

- *declarațiile inculpatului Chiliverdi Marcel;*
- *ordonanța de începere a urmăririi penale din 04.12.2014 (f.d. 1);*
- *raport pe numele IP Buiucani conform căruia la data de 14.10.2014 aproximativ la ora 12:09 min. , cet. Chiliverdi Marcel fiind la volanul automobilului de model "Audi A6" l-a tamponat pe pietonul Chiperi Marius care se afla în preajma automobilului de model "Volkswagen Passat" care staționa pe marginea carosabilului str. O. Ghibu, cauzându-i ultimului leziuni corporale sub formă de fractură deschisă a gambei drepte (f.d. 6);*
- *proces verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 14.10.2014 (f.d. 7-14);*
- *raport de expertiză medico-legală nr.81/D din 23.01.2015 (f.d. 30-32);*
- *proces verbal de audiere a martorului Iurie Neamțu din 10.12.2014 (f.d. 41);*
- *proces verbal de audiere a martorului Vremeș Nicolai din 15.12.2014 (f.d. 43);*
- *forma nr. 246, revendicare, (f.d. 52);*
- *ordonanța privind încetarea urmăririi penale din 15 decembrie 2008, în privința lui Chiliverdi Marcel (f.d. 56);*

- ordonanța privind încetarea urmăririi penale din 18 martie 2014, în privința lui Chiliverdi Marcel (f.d. 61-62);

- sentința Judecătorei Cahul din 10 septembrie 2007, prin care Chiliverdi Marcel a fost liberat de răspundere penală pe art.362 alin.(2) Cod penal (f.d. 66);

- cererea cu privire la admiterea acțiunii civile în cadrul procesului penal depusă de către avocatul Mazarenco Grigorii, prin care este stipulat că acțiunile inculpatului au fost comise cu intenție din motivul răzbunării în urma unui conflict (f.d. 106);

- cererea motivată a avocatului Mazarenco Grigorii privind prejudiciul moral (f.d. 117);

- fototabele (f.d. 120-129).

Instanța de apel a menționat că conform prevederilor legale, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată și caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Respectiv, fiecare persoană, care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul moral suferit, dar numai instanța de judecată este împuternicită prin lege să determine mărimea prejudiciului moral prin echivalent bănesc, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de personalitatea părții vătămate, de circumstanțele cazului concret în care părții vătămate i-au fost cauzate leziuni corporale.

Astfel, instanța de apel a considerat că, instanța de fond corect a stabilit mărimea prejudiciului moral, ținând eoni de suferințele psihice și fizice care i-au fost provocate părții vătămate în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului, de faptul că infracțiunea a fost comisă din imprudență.

Referitor la pedeapsa aplicată inculpatului, instanța de apel a considerat că, reieșind din gravitatea infracțiunii incriminate, gradul prejudiciabil al faptei săvârșite și persoana inculpatului Chiliverdi Marcel, atitudinea acestuia pînă și după comiterea infracțiunii, reparării benevole a pagubei morale și fizice pricinuite victimei Chiperi Marcel, prima instanță i-a aplicat o pedeapsă prea aspră.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, inculpatul a conștientizat urmările faptei sale, și-a recunoscut vina și a întreprins măsuri în vederea cercetării rapide și juste a cauzei, infracțiunea este comisă din imprudență, acesta este tînăr, recent a înființat o familie, în care se educă un copil de pînă la un an, soția sa și copilul sunt doar la întreținerea făptuitorului, neavînd alte surse de venit pentru existență, astfel acesta a căutat și a achitat bani în quantum de 1000 Euro pentru necesitățile legate de tratamentul victimei recuperînd parțial prejudicial cauzat, fiind de acord și în continuare să contribuie la restabilirea victimei prin achitarea quantumului prejudiciului moral stabilit de instanță și demonstrînd că nu este o persoană social periculoasă.

Astfel, apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei inclusiv personalitatea inculpatului Chiliverdi Marcel, luînd în considerație în special politica penală a statelor europene potrivit căreia instanțele de judecată ar trebui să recurgă mai des la pedepse alternative detențiunii cînd este cazul, instanța de apel a ajuns la concluzia aplicării în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a pedepsei privative de libertate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Mazarenco Grigorii în numele părții vătămate Chiperi Marius, prin care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei hotărîri prin care să fie menținută sentința în latura penală și dispunerea încasării din contul inculpatului M. Chiliverdi în beneficiul părții vătămate M. Chiperi a sumei de 600 000 lei cu titlu de prejudiciul moral.

Avocatul părții vătămate G. Mazarenco și-a întemeiat recursul său pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală, invocînd următoarele argumente:

- instanța de apel nu a motivat decizia sa în raport cu cererea de apel depusă, care este suportul faptic și juridic a acestei decizii, fiind doar de acord cu hotărîrea instanței de fond, astfel, considerînd că nu au fost examinate obiectiv probele anexate la dosar prin care se confirmă circumstanțele în care a fost comis accidentul, situația post-accident, și respectiv într-un mod subiectiv și fără cercetare multi-aspectuală a respins ca neîntemeiat apelul depus de avocatul G. Mazarenco;

- la determinarea mărimii prejudiciului moral instanțele de fond au dat o apreciere critică situației victimei, a suferințelor fizice și psihice suportate, a situației de sănătate instabilă a acesteia și a intervențiilor ce le suportă și în prezent;

- menționează că se poate de pus la îndoială imprudența acestuia la comiterea infracțiunii, cînd declarațiile martorilor sunt contradictorii în ceea ce privește frînarea automobilului inculpatului și faptul că înainte de accident a avut loc un incident între inculpat și victimă, iar din declarațiile martorilor rezultă o situație de răzbunare în urma faptului că Marius a ieșit puțin pe banda de separare în timpul efectuării manevrei spre dreapta, situație care l-a pe inculpat ca să se pornească după el înapoi. Astfel, Marius oprindu-se pentru a lua pompa de aer din portbagajul mașinii, a fost ajuns din urmă și în urma unei manevre de speriere a victimei a fost prins între ambele mașini;

- referitor la persoana inculpatului se constată la vîrsta sa permanent este în conflict cu legea , în sentință fiind enumerate o serie de componente de infracțiuni săvîrșite cu intenție;

- instanța de apel a analizat prin cumul doar circumstanțele atenuante practic inexistente și fără o contradictorialitate procesuală și a emis o decizie prin care a dispus aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Referință pe marginea recursului ordinar declarat de către avocatul părții vătămate G. Mazarenco au depus:

- *procurorul*, prin care solicită admiterea recursului declarat, casarea deciziei instanței de apel, menținerea sentinței în partea stabilirii pedepsei și încasarea din contul inculpatului M. Chiliverdi a sumei de 600 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

- *avocatul Ruslan Dodica în numele condamnatului Chiliverdi Marcel*, prin care solicită recursului ordinar ca inadmisibil argumentând că la individualizarea pedepsei instanța de apel a luat în considerație că fapta infracțională incriminată lui Chiliverdi Marcel, a fost comisă din imprudență. Conștientzând urmările prejudiciabile ale faptei sale inculpatul s-a recunoscut integral vinovat la toate etapele de cercetare a cauzei, a întreprins măsuri în vederea cercetării rapide și juste a pricinii. Demonstrând atitudinea grijuliei față de victimă a căutat și a achitat de la bun început pentru necesități de tratament a părții vătămate 20 000 lei, recuperând parțial prejudicial cauzat și demonstrând că nu este o persoană social periculoasă a cărei corectare și reeducare poate fi atinsă doar prin executarea reală a pedepsei închisorii. A acceptat să achite suma de 200 mii lei drept daună morală stabilită de instanța de fond, iar pedeapsa aplicată de instanța de apel este una rațională, echitabilă faptelor, care v-a avea efect asupra corectării și reeducării inculpatului.

7. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială sau totală a hotărârii atacate și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația inculpatului.

Drept temei pentru recurs, recurentul a invocat prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) și 12) Cod de procedură penală și anume că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanța de apel în cazul când nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și faptei săvârșite și s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, Colegiul menționează că, referitor la temeiului de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, acesta se invocă numai în cazul când faptei săvârșite și s-a dat o altă încadrare juridică greșită, iar în cazul supus judecării avocatul recurent aduce critici hotărârii contestate în partea stabilirii pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea de către instanța de apel a prevederilor art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea aplicată lui M. Chiliverdi pe termen de probă.

Deși la o primă vedere, în circumstanțele cauzei sunt întrunite condițiile necesare pentru a fi aplicată instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, totuși instanța de apel urma să efectueze o analiză mult mai complexă și

minuțioasă a personalității infractorului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, înainte și după săvârșirea infracțiunii și numai în măsura în care s-ar fi dovedit că comiterea faptei se datorează unui concurs accidental de împrejurări și că, pentru corectarea lui, nu este necesară executarea efectivă a pedepsei, or, doar în aceste cazuri este incidentă instituția suspendării condiționate a executării pedepsei.

Circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea incriminată inculpatului, determină Colegiul penal lărgit să conchidă asupra incorectitudinii aplicării suspendării executării pedepsei în privința lui Chiliverdi Marcel. Aceasta se statuează având în vedere că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viața și sănătatea persoanei.

Astfel, instanța de recurs consideră important de a menționa că din declarațiile părții vătămate M. Chiperi și a martorului Iu. Neamțu rezultă că înainte de accident a avut loc un incident între inculpat, și anume, partea vătămată în timpul deplasării cu mașina a ieșit puțin de pe banda de separare în timpul efectuării manevrei spre dreapta în timp ce inculpatul cu automobilul său se deplasa în întimpinarea acestuia, situație care l-a provocat pe inculpat ca să se pornească după el înapoi. Astfel, partea vătămată oprindu-se pentru a lua pompa de aer din portbagajul mașinii a fost ajuns din urmă și în urma unei manevre de speriere a părții vătămate l-a prins pe ultimul între ambele mașini.

În baza celor expuse supra, instanța de recurs, găsește întemeiate motivele recursului declarat și constată că concluzia instanței de apel, precum că corijarea inculpatului este posibilă și prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal – condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, a fost una greșită, neîntemeiată și din aceste considerente va menține hotărârea primei instanțe, deoarece apelul a fost greșit admis, nefiind considerat faptul că, prin această soluție se înrăutățește situația inculpatului.

Subsidiar la cele ce preced, Colegiul penal lărgit consideră, că instanța de apel și-a motivat greșit soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a dispoziției art. 90 Cod penal. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei.

În acest context, instanța de recurs relevă că, potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența

pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Colegiul penal lărgit remarcă, că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, sunt termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește avînd în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului pînă sau după săvârșirea infracțiunii.

În acest context, Colegiul penal lărgit constată că prima instanță corect și echitabil i-a stabilit lui Scripcari Ivan, pedeapsa în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, sub formă de închisoare sub limita minimă prevăzută de sancțiunea acestui articol, cu reducerea pedepsei aplicate, în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Aceste criterii generale și speciale privind individualizarea pedepsei, s-au valorificat just de către prima instanță, fiind stabilit inculpatului termenul de pedeapsă prevăzut de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Ulterior, după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și cuantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori, în perspectiva personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe un termen de probă stabilit de instanța de judecată.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani

pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, poate ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai deocârm în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

O condiție prevăzută expres în alin. (1) art. 90 din Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată ține cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța trebuie să dea o motivare suplimentară, din care considerente a concluzionat că nu este rațional ca inculpatul să execute real termenul pedepsei stabilite.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

În speță, reieșind din soluția adoptată de instanța de apel, se constată că la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, circumstanțe care fiind analizate în cumul nu permit instanței stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei.

Astfel, instanța de recurs apreciază că modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului de către instanța de apel, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă și urmările grave produse.

Mai mult, Colegiul lărgit specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei instanței de apel, aceasta și-a motivat dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei aplicate inculpatului menționând că dânsul se poate corecta fără a executa real pedeapsa închisorii, ceea ce se consideră de către instanța de recurs drept o concluzie eronată, care nu poate fi menținută.

În situația expusă, reieșind din cele relevate Colegiul penal lărgit statuează asupra faptului că în cauza supusă judecării, la etapa examinării apelului instanța a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 10) al alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și a individualizat eronat pedeapsa stabilită în privința inculpatului.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că în privința lui Chiliverdi Marcel care a fost condamnat de către prima instanță în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal la 3 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, sentința primei instanțe urmează a fi menținută, deoarece apelul a fost greșit admis.

Din considerentele menționate, Colegiul penal lărgit consideră că menținerea hotărârii primei instanțe, în raport cu soluția prevăzută la art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, nu poate fi considerată o agravare a situației inculpatului, deoarece nu s-a făcut o altă reîncadrare a faptei în sensul agravării și nici nu s-a dat o altă individualizare a pedepsei stabilite în același sens.

Din considerentele expuse supra, Colegiul penal lărgit conchide că, recursul declarat urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe, deoarece apelul a fost greșit admis.

Referitor la dezacordul avocatului părții vătămate, Gr. Mazarenco, cu privire la cuantumul prejudiciului moral stabilit de către instanțele inferioare, instanța de recurs consideră că, acestea, ținând cont de suferințele psihice și fizice care i-au fost provocate părții vătămate în rezultatul acțiunilor infracționale ale inculpatului, precum și de prevederile art. 1418, 1422-1423 Cod civil, corect au dispus încasarea în beneficiul părții vătămate a sumei de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, considerând că această compensare va aduce satisfacție părții vătămate.

8. În conformitate cu art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de către avocatul Mozarenco Grigorii în numele părții vătămate Chiperi Marius, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 octombrie 2015, în cauza penală privindu-l pe Chiliverdi Marcel Tudor, cu menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani mun., Chișinău din 08 iulie 2015, prin care acesta a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani, menținând și celelalte dispoziții ale sentinței.

Termenul executării pedepsei cu închisoare, lui Chiliverdi Marcel Tudor, a calcula din momentul reținerii acestuia, cu includerea în acest termen, perioada aflării sub arest de la 08 iulie 2015 pînă la 19 octombrie 2015.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată se va pronunța la **12 mai 2016**.

Președinte:

Gordilă Nicolae

Judecători:

Guzun Ion

Covalenco Elena

Catan Liliana

Diaconu Iurie